

Groene speeldorpen

werk maken van kwalitatieve speelnatuur voor leefbare dorpskernen

Doel

BOS+, Endeavour en Kind & Samenleving willen een visie en strategie ontwikkelen rond groene speelruimtes in dorpskernen. Zo willen we ervoor zorgen dat kinderen en jongeren meer buiten, in het groen, spelen. Natuurlijk zijn we ook overtuigd van de meerwaarde voor alle bewoners. En daarnaast is het versterken van het lokale groenblauwe weefsel zeer relevant in de strijd tegen de biodiversiteits- en klimaatcrisis.

Probleemstelling en (ruimtelijke) context

Er is al jaren lang duidelijk een 'buitenspeeltekort' bij kinderen en jongeren en daarmee samenhangend een tekort aan contact met groen, met alle gevolgen van dien. Dit komt door allerlei maatschappelijke tendensen zoals het toenemen van de digitalisering, het afnemen van bewegingsvrijheid voor kinderen... Een hele belangrijke daar is ook ruimte in Vlaanderen die heel erg onder druk staat, allerlei invullingen zoeken een plek. Groene speelruimte bungelt daar op de prioriteitenlijst eerder onderaan. De term groene speelruimte kan van alles omvatten. Het gaat om duidelijk speelgroen zoals ingerichte speelpleinen, maar minstens even belangrijk zijn de informele speel- en hangplekken en de verbindingen er tussen. Dit soort plekken zijn verloren stukjes grasveld of bos zonder invulling op dat moment. Deze moeten er in dichtbevolkte wijken vaak het eerst aan geloven. Jongeren en kinderen vinden de weg naar buiten niet meer omdat er minder toegankelijk groen is maar zoals hierboven gezegd ook door andere drempels. Die moeten ook in kaart gebracht worden om een volledige strategie te kunnen ontwerpen. We gaan aan de slag in 3 wijken van gemeentes in regio Kempen-Maasland; Bree, Hamont-Achel en Pelt. Twee steden en een grote gemeente in Limburg die aangeven nood te hebben aan een duurzame visie op speelgroen in steeds dichter bebouwde wijken.

Voorstel en motivatie

Met het Bouwmeester label zouden we de eerste doelstelling van het volledige traject mee vorm geven. Die formuleren we als volgt; We ontwikkelen voor elke gemeente een visie rond speelgroen met concrete verbeterpunten voor de in kaart gebrachte projectlocatie. Als eerste brengen we het aanwezige speelgroen in kaart in de betreffende gemeentes. Daarna ontwikkelen we samen met hen een aangepaste duurzame visie op het speelgroen en het speelweefsel in hun gemeente. Het mappen van de groene speelplekken en het uiteindelijke vergroenen gebeurt niet

gemeentebreed maar in een specifieke wijk in elke gemeente. De strategie en visie willen we dan wel toepasbaar maken op de hele gemeente. De wijken waar we in gaan werken zijn dichtbebouwde buurten met weinig speelgroen.

In doelstelling twee willen we dan daadwerkelijk vergroenen.

We gaan lokaal aan de slag rond het thema, namelijk in de drie bovenstaand genoemde gemeentes in Limburg. Het is de bedoeling dat deze drie gemeentes fungeren als pilootproject en dat ze als inspiratie kunnen dienen voor andere gelijkaardige gemeentes.

Aanpak

We gaan de speelplekken, ook de verborgen en informele groene plekkjes, door participatieve mappingactiviteiten in kaart brengen in de specifieke wijken. Dit gaan we samen met gemeentediensten, jeugd en buurtbewoners doen om een zo goed mogelijk beeld te krijgen. Dat zijn plekken waar natuur prominent en minder prominent aanwezig is, ook routes, informele speelplekken en drempelpunten worden gedetecteerd.

Hierbij worden de exacte gebruikers geïdentificeerd. Het begrijpen van speelweefsel vraagt niet enkel een ruimtelijke laag, maar incorporeert ook het perspectief van kinderen en jongeren, hun concrete ervaringen, noden en beleving. Een aantal verbeterpunten worden op basis daarvan geformuleerd zodat het speelweefsel verder uitgebouwd kan worden.

Met het project willen we een blijvende impact hebben op het gemeentelijke speelbeleid. Daarom Ondersteunen de lokale overheid om een visie te ontwikkelen rond groene speelruimte. Daarin wordt een duidelijk kader geschetst over hoe de gemeente de komende jaren vorm kan geven aan speelgroen. Dit kader zal opgebouwd worden uit algemene principes en geeft richting bij besluitvorming. Daarnaast wordt deze visie vertaald naar verbeterpunten voor de afgebakende projectzone.

Partners

Bos+ is al bijna 50 jaar een voortrekker van bomen en groen in Vlaanderen, met een ruime expertise over spelen en educatie in het groen.

Endeavour is een werkerscoöperatie die via onderzoek en consultancy werkt aan een duurzame omgeving.

Kind & Samenleving is een onafhankelijk kenniscentrum dat de positie van kinderen en jongeren wil versterken. Hun doel is om de omgeving zo in te richten dat kinderen en jongeren er zorgeloos gebruik van kunnen maken en participeren in het beleid.

kind & samenleving

Endeavour

